

Chrostowski, Kazimierz

Współczesne oblicze Ciechanowa

Notatki Płockie 13/2-46, 27-28

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Rozwój dużych, nowoczesnych placówek handlu i gastronomii coraz bardziej sprzyja rozwijaniu usług handlowych, których ludność szczególnie w miastach się domaga. Dotyczy to takich form, jak dostawy towarów do domu, np. mebli, telewizorów, opału oraz wielu innych tzw. „objętościowych” towarów przemysłowych, których transport dla poszczególnych klientów jest sprawą uciążliwą. Organizacje handlowe coraz pełniej będą rozwijać inne usługi, jak codzienne dostawy do domu np. mleka lub też innych artykułów uprzednio zgłoszonych. Wszystkie te formy winny służyć usprawnianiu zaopatrzenia i ułatwianiu dokonywania zakupów.

Organizacje handlowe prowadzą także w miastach i osiedlach działalność usługową dla pracowników różnych zakładów pracy, przez zbiorowe zaopatrywanie, np. w ziemniaki na okres zimowy. I tak w roku 1967 na zaopatrzenie pra-

owników oraz zgromadzenie rezerw zimowych przygotowano 4.174 tony ziemniaków, tj. o 31,7 proc. więcej niż w roku 1966. Wreszcie wydziały przemysłu i handlu prezydów powiatowych i miejskich rad narodowych, współpracując z radami zakładowymi, pomagają w organizowaniu stołówek pracowniczych. Aktualna sieć stołówek pracowniczych wynosi 115, co stanowi wzrost do roku 1966 o około 10 proc. Rozwijanie tej formy działalności stwarza zatrudnionym w zakładach pracy możliwość korzystania ze stosunkowo tanich posiłków.

Reasumując, można odnotować stałą poprawę zaopatrzenia. Od wspólnych wysiłków organizacji handlowych oraz rad narodowych zależy, w jakim czasie zdołamy odrobić istniejące zaległości i stworzyć warunki dla pełnego zaspokajania potrzeb ludności naszego województwa.

KAZIMIERZ CHROSTOWSKI

WSPÓLCZESNE OBLCZE CIECHANOWA

Ciechanów jest położony w dolinie nad rzeką Łydynią. Przez miasto przebiega kolej szerokotorowa, łącząca Warszawę z ziemiami zachodnimi i północnymi Polski, kolejka wąskotorowa, łącząca miasto z sąsiednimi miastami powiatowymi, i drogi bite, przelotowe w kierunku Warszawy z Olsztyna, Ostródy, Działdowa i Mławy oraz łączące Ciechanów z miastami sąsiednimi, jak Płock, Pułtusk, Maków, Ostrołęka i Przasnysz.

W końcu roku ub. miasto liczyło ponad 23 tys. mieszkańców, a w roku bież. przewiduje się wzrost ludności do ok. 23,5 tys. osób. Trzecią część ludności stanowi młodzież.

Ciechanów jest jedynym miastem w powiecie, a więc koncentrują się w nim wszystkie instytucje, kierujące życiem gospodarczym i kulturalno-oświatowym regionu. Wiele miejscowych instytucji działaniem swym obejmuje również sąsiednie powiaty.

Miasto zatrudniało w 1967 r. 8.347 osób, a w roku bieżącym przewiduje się wzrost zatrudnienia do liczby 8.873 osób. Dotychczas poszukuje pracy około 300 osób, w tym 270 kobiet.

Na terenie miasta znajdują się następujące zakłady przemysłowe: cukrownia, dwie cegielnie, zakłady graficzne, zakłady rymarskie, browar, Ciechanowskie Zakłady Terenowego Przemysłu Materiałów Budowlanych, zakład jajczarsko-drobiarski, przetwórnia owocowo-warzywna, zakład mleczarski, techniczna obsługa rolnictwa i techniczna obsługa samochodowa. W budowie jest zakład kompletacji dostaw i zakład remontu maszyn budowlanych. Ogólna wartość produkcji zakładów przemysłowych w ub. roku wyniosła 624,5 mln zł, a w bież. roku wzrośnie do kwoty 709 mln zł, w tym przemys-

łu podległego MRN 1,4 mln zł i przemysłu spółdzielczego 264,6 mln zł. Przemysł zatrudni w bieżącym roku ogółem 2.150 pracowników, podczas gdy w roku ubiegłym zatrudniał 1930 osób.

Usługi dla ludności świadczyć będzie w roku bieżącym 12 zakładów, tj. o 1 więcej niż w ub. roku, w tym 5 zakładów podległych MRN. Wartość świadczonych usług wyraża się kwotą 4.134 tys. zł, wobec 3.390 tys. zł w ub. roku.

Zakładów rzemieślniczych będzie 236, a więc o 5 więcej niż przed rokiem, w tym w grupie rzemiosł metalowych — 47, drzewnych — 24, odzieżowo-włókienniczych — 46 i rzemiosł budowlanych — 52. Zakłady te zatrudnią w roku bież. 89 uczniów, tj. o 5 więcej niż w ubiegłym roku.

Na terenie miasta działają 4 przedsiębiorstwa komunalne, pozostające na rozrachunku gospodarczym, w tym jedno wielobranżowe. Realizacja zadań tych przedsiębiorstw za ub. rok wyrażała się kwotą 26.619 tys. zł, w roku bież. wzrośnie do 29.800 tys. zł. Tak np. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji eksploatuje nowo wzniesiony zakład z nowymi ujęciami wodnymi. Ułożyło 5,2 km nowej sieci wodociągowej, której stan na koniec roku wyniósł 60 km. Do sieci wodociągowej podłączonych zostało w ub. roku 35 nieruchomości i obecnie korzysta z niej 78% ludności miasta. MPWiK ułożyło równocześnie 2 km sieci kanalizacyjnej, a jej stan na koniec roku wyniósł 42 km. Obecnie w mieście skanalizowanych jest 60% nieruchomości. Świadczenia własne ludności na rozbudowę urządzeń wod.-kan. w roku ubiegłym wyniosły 450 tys. zł i w tej samej wysokości są planowane na rok bież. Przed-

siębiorstwo rozproszdziło także w ubiegłym roku 68 ton gazu bezprzewodowego ogrzewniczego i przewiduje jego rozproszczenie w ilości 96 ton w roku bieżącym.

Zarząd Budynków Mieszkalnych administruje 181 budynkami mieszkalnymi o 1.600 lokalach i 4.505 izbach. ZBM poddał kapitalnemu remontowi 11 budynków o 608 izbach. Remontem bieżącym i średnim objętych zostało 750 izb kosztem 1.200 tys. zł. W br. przewiduje się wyremontowanie 900 izb kosztem 1.620 tys. zł. Remonty bieżące prowadzi ekipa remontowa przy ZBM.

W Ciechanowie konserwuje się, przebudowuje i rozbudowuje 31,1 km ulic i dróg lokalnych oraz 606,6 km chodników. Ponadto przez miasto przebiega 15,6 km dróg państwowych przelotowych.

Szczupłe ramy artykułu zmuszają do skoncentrowania uwagi na sprawach dla miasta najważniejszych, do których należy przede wszystkim budownictwo mieszkaniowe. Oto kilka informacji na ten temat.

Spółdzielnia mieszkaniowa typu lokatorskiego „Zamek” kontynuowała w ub. roku budowę 7 obiektów o 214 mieszkaniach i 672 izbach. Oddano do eksploatacji 3 obiekty o 90 mieszkaniach i 280 izbach. W następnych 2 budynkach roboty zostaną zakończone na początku II kwartału br.

JÓZEF MOTYL

DOROBEK I NAJBLIŻSZE ZAMIERZENIA GÓRY KALWARII

Miasto nasze jest objęte deglomeracją i posiada plan perspektywicznego rozwoju. W Górze Kalwarii powstała już nowa dzielnica, tzw. „Przemysłowa”, gdzie pracują takie zakłady, jak: Zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Hortex”, Zakład Chemii Gospodarczej „Inco” oraz powstają nowe, jak Mazowieckie Zjednoczenie Budownictwa „Stalbud”, Przedsiębiorstwo Robót Kolejowych Nr 15 i będąca w rozbudowie Wytwórnia Sprzętu Sportowego „Szermierz”.

O rozwoju budownictwa zakładów przemysłowych na terenie miasta świadczą cyfry. W roku 1967 zrealizowano inwestycje na sumę 59,2 mln zł, a plan na 1968 rok wynosi 71,8 mln zł.

Miasto nie korzysta z funduszu aktywizacji, gdyż taka potrzeba nie zachodzi, dysponuje natomiast funduszem miejskim. Wynosił on w roku ub. 628 tys. zł i został wykorzystany na potrzeby gospodarki komunalnej, szkolnictwa oraz kultury i sztuki.

Do osiągnięć naszej rady należy zaliczyć wykonanie planu budżetu i pomocniczych zadań gospodarczych. Budżet miasta w 1967 r. tak po stronie dochodów, jak i wydatków wynosił 5.840 tys. zł. Dochody wyniosły 5.914 tys. zł,

Z budownictwa rad narodowych pod koniec II kwartału ub. roku wykończono i osiedlono 5 kondygnacyjny budynek o 72 mieszkaniach i 216 izbach, cały parter przeznaczono na lokale handlowe i usługowe. Do końca bieżącej pięcioletki budownictwo rad narodowych wzniesie jeszcze jeden budynek mieszkalny dla 30 rodzin.

W ubiegłym roku ludność prowadziła na terenie miasta budowę 48 domów jednorodzinnych o 211 izbach. Do końca roku wykończono 23 budynki o 102 izbach. Kredyt bankowy na popieranie tego budownictwa w ub. roku wyrażał się sumą 1.730 tys. zł.

Przebieg realizacji planu gospodarczego kontrolują komisje MRN w ramach swych kwartalnych planów pracy. Radni, członkowie komisji, czuwają nad pracami w zakresie gospodarki komunalnej i mieszkaniowej, m. in. typując z ADM i komitetami blokowymi budynki mieszkalne do kapitalnych remontów i uczestnicząc w ich odbiorze po remoncie.

Komisje wspólnie z komitetami blokowymi brały udział w realizacji czynów społecznych, mających na celu podnoszenie stanu porządkowo-sanitarnego i estetycznego wyglądu miasta. Wartość czynów społecznych w roku ub. sięga kwoty 0,5 mln zł. Ponadto komisje współdziałały z komitetami blokowymi oraz z organizacjami młodzieżowymi i szkolnymi w organizacji imprez sportowych i kulturalno-oświatowych w skali miasta i powiatu oraz województwa.

co stanowi 101,02 proc., a wydatki — 5.842 tys. zł, tj. 100,02 proc. planowanych.

Z dniem 1 stycznia 1968 r. powołano w naszym mieście Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Przedsiębiorstwo to działa prawidłowo. Zadania swoje wykonało w 103,3 proc. Podobnie pracuje włączony do przedsiębiorstwa Zakład Gospodarki Mieszkaniowej. Plan dochodów wykonał on w 100,9 proc., a zadania rzeczowe w 104 proc. Na podkreślenie zasługuje fakt, że grupa remontowa przekroczyła plan remontów bieżących o 9 proc., a remontów lokatorskich i usług o około 100 proc.

Od szeregu lat przeznaczamy duże sumy na remonty budynków państwowych, zabezpieczając w ten sposób substancję mieszkaniową, co z kolei pozwala od roku 1965 przeznaczać więcej środków pieniężnych na remonty prywatnych domów czynszowych (przy zabezpieczeniu hipotecznym). Po prawie 3-letnich staraniach wprowadziliśmy na teren budowy wykonawcę spółdzielczego osiedla mieszkaniowego dla około 100 osób. Nadal rozwija się budownictwo prywatne. W roku 1967 oddano do użytku 19 budynków mieszkalnych, o 55 izbach i 30 budynków gospodarczych.